

BÖLÜM 2

FİZİKSEL MUAYENE

*Esengül KAŞIKÇI¹
Aylin AYDIN SAYILAN²*

Giriş

Hastanın sağlık durumu ile ilgili bilgi edinilmesi ve sağlık durumunun değerlendirilmesi tanılama ile başlar ve bu tanılama hasta ile ilgili kapsamlı veri toplamayı kapsar. Tanılamanın en önemli basamağı, fiziksel muayenedir (1). Fiziksel muayene, hastanın genel durumu ile ilgili sağlık bakım profesyonellerinin gözlemlediği, duyduğu ve hissettiği bulguları yorumlama becerisidir. İleri fiziksel muayene teknikleri olan inspeksiyon, palpasyon, perküsyon, oksültasyon, olfaksiyon sağlık bakım profesyonellerinin hasta öyküsü ile ilgili topladıkları bilgileri destekler ve hasta ile ilgili yeni bilgilerin elde edilmesini sağlar (2).

Hemşirelerin ve ebelerin zamanında, uygun ve doğru yaptıkları fiziksel muayene sonucunda hastaya verdikleri bakım kalitesi ve etkinliği artmakta; ayrıca hasta güvenliğinin de devamlılığı sağlanmaktadır (2). Fiziksel muayenede hastanın tüm vücut bölümlerini değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle sağlık profesyonelleri ve hasta iş birliği içerisinde olmalıdır. Böylece aralarındaki iletişim geliştirerek ve bakımın kalitesine yansır ve bakım kalitesi artar (3).

¹ Öğr. Gör., İstanbul Okan Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, esengul.kasikci@okan.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-8598-3186

² Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, aylin.sayilan@klu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0576-8732

Tüm bu aşamalara bakıldığında her hasta/sağlıklı bireyin sorunları farklı olabilir. Bu nedenle her hasta/sağlıklı bireye özgü bulgular değerlendirilir ve sonucunda uygun bakım süreci başlatılır (17).

Sonuç

Sonuç olarak, hemşirelik veya ebelik bilim ve sanat ışığında insan odaklı çalışan önemli bir meslek grubudur. Her hasta/sağlıklı bireye gereksinimlerine yönelik tanı koyulmalı, hedefler planlanmalı, etkin girişimler uygulanmalı ve elde edilen sonuçları değerlendirilmelidir. Tüm bunları yapabilmek için kapsamlı veri toplamak gerekir. Bu durumda veri toplama yöntemleri arasında önemli bir yeri olan fiziksel muayenenin önemi ortaya çıkmaktadır. Sağlık bakım profesyonellerinin tüm bunları yapabilmeleri için yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları büyük önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

1. Kaya N. Planlama. Ataberk Aşti T (ed.) Karadağ A (ed.) Hemşirelik Esasları Hemşirelik Bilim ve Sanatı İçinde. Ankara: Akademi Basın Yayıncılık; 2013. p.153-154.
2. Görgülü RS. *Hemşireler için Fiziksel Muayene Yöntemleri* (1. Baskı). İstanbul: Medikal Sağlık ve Yayıncılık. 2014.
3. Eyüpoğlu G, Çalışkan N. Hemşirelerin Fiziksel Muayene Becerilerini Kullanmalarındaki Engeller. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. GÜSBD* 2019; 8(2):57 -61.
4. Çobanoğlu A. Sağlık Tanılaması: Fizik Muayene. Çobanoğlu A (ed.) *Hemşirelikte Tanılama ve Fizik Muayene* İçinde. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık; 2023. p:2-14.
5. Bickley LS. Bates. *Fizik Muayene ve Anamnez Alma Kılavuzu*. (Mehmet Akif Karan, Çev.Ed.). İstanbul: Nobel Tıp Kitap evleri; 2015.
6. Sever MŞ, Ecder T, Gül A. Anamnez/Fizik Muayene. Sever MŞ (ed.), Ecder T (ed.), Gül A (ed.). *Klinik Teşhis* İçinde. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri; 2022. P:11-17.
7. Kozier B, Erb G, Berman A, Snyder S, Frandsen G. Buck M, Ferguson L, Yiu L, Stamler L. *Fundamentals of Canadian Nursing: Concepts, Process, and Practice* (4. Baskı). Canada: Published by Pearson Canada. 2017.
8. Kaya N. Hemşirelik süreci, Hemşirelik Tanılaması. Atabek Aşti T (ed.), Karadağ A (ed.) *Hemşirelik Esasları* İçinde. İstanbul: Akademi basın ve yayın. 2014. p: 137-176.
9. Türk G, Hakverdioğlu G, Eşer İ, et al. İnmeli hastaların hemşire kayıtlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*. 2010; 3(4), 171-174.
10. Fennessey A, Wittmann-Price R A. Physical Assessment: A continuing need for clarification. *Nursing Forum*. 2011; 46:45-50.
11. Olgun N, Tosun N. Fiziksel muayene ve klinik karar verme. Fatma Eti Aslan Eti F (ed.) *Sağlığın Değerlendirilmesi ve Karar Verme* içinde. Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi; 2017. p:43-67.

12. Jarvis C. *Assessment techniques and safety in the clinical setting*. In: *Physical Examination Health Assessment*. 7th ed. Elsevier; 2016a; p: 3-7.
13. Ball WJ, Dains EJ, Flynn AJ, Solomon SB, Stewart WR. *Examination techniques and equipment*. In: *Seidel's Guide to Physical Examination*. 8th ed. Mosby; 2015;p:30-49.
14. Wilson SF, Giddens JF. *Health Assessment for nursing practice*. In: *Techniques and Equipment for Physical Assessment*, 6th ed. Canada: Elsevier; 2017. p: 21- 37.
15. Jensen S. *Physical Examination Techniques and equipment*. In: *Pocket Guide For Nursing Health Assessment a Best Practice Approach*. 2th ed. Wolters Kluwer; 2015. p: 21-47.
16. Velioğlu P, Pektekin Ç, Şanlı. *Hemşirelikte Kişiler arası İlişkiler*. Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi 1991. P:20-27.
17. Birol L. *Hemşirelik Süreci*. İzmir: Etki Matbaacılık Yayıncılık. 2005.